

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో
దుక్కుబానుము ష్యాక్టరీ

నిపుణుల నివేదికకై వేచి చూస్తున్నట్టు
లోకసభలో మంత్రి శ్రీ సుబ్బహ్మణ్యం వెల్లడి

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దుక్కు బానుము ష్యాక్టరీని నిర్మింప వలయుమై
మూల్యము ౧.౫౦ కోట్ల రూపాయలు అగునట్లు నిపుణుల నివేదిక ప్రకారము

సాహిత్య శంఖం

వాడుక భాష పునరుద్ధరణకు
పాటుపడిన పత్రికాశాలి

కష్టము వారివారి కాలాల్లో విస్తృత జనులు
 ముగ్ధులగుటనే భాషలోనే కావచ్చును గానానా.
 వారి భాషలు కూడా దినదినవిస్తృత ప్రాంత
 తున్నవేనా కని తిలకింప కాలేదు. మన లాత
 డీజీలు ప్రాచీన వ్యాకరణాలు పరస్పర
 విరుద్ధము లని, వేటి కి అనంతభాషావి
 దునినాము. మన విధుంజువులు కేవలము

జయంతి
కామేశ్వరరావు

కాన్ని గ్రంథాలకు సరిమితులేమైన వధానానికాదు మూత్రమేమైనా, అనేక ప్రశంసలను పొందడం వల్ల నవలలో నవలలో ఉంది ప్రాతినిధ్యంపూరితం లేదని ఎలుగిల్లి చాచారు. అనేమందిరి వందలకొలది అయిన వాదాన్ని అంగీకరించి, ఆ మధ్యలోనే రచనలు వివాదాల, ఈ వాదాన్ని నమ్మలేదన్నారు. పానుగంటికి వారు, చివరకు ఏ రైచారు కూడా ఈ వ్యాసంపైకి రావాలాదాన్ని నవలలోనిది దీనికి, తిరుపతి వెంకటాద్రియంకి మహానందేయం వ్యాసమహాశయి రచనలు అనేకం వల్లనూ, అంకేడు మూగింపునూ ప్రత్యేకం లోనున్నట్లు కోరికగానే చేసింది. యువనామ

భావోజ్వలమైన సాహిత్యాన్ని సృష్టించి,
తెలుగు దేశానికి వెలుగు నిచ్చారు. ఆంధ్ర
విశ్వవిద్యాలయం రామమూర్తిగారి భాషా

సమస్తా పూరణం

శ్రవణంలాడును బాడును
కంపాగన్ మొంటివోపు తేటులతోదన్
వంపుల నిర్మలనోవో
వలతో నుయ్యల లాగ వచ్చిరి నెలవరి.
మం॥ రామకంకరరావు
చిలుక వడుకులు మురిపెపు
తొలకడలం బిడుక, వలపు దొంకరల తలం
పుల, నలలం తొడుకు లో
వలతో నుయ్యల లాగ వచ్చిరి నెలవరి.
శ్రీపాద లక్ష్మీనారాయణమూర్తి
ఇలకన్న కుతుకాదెను
దెలుబిలో బంకలాట నిరిపూదోదన్,
వంపులంబడి నెన్నల కలు
వలతో నుయ్యల లాగ వచ్చిరి నెలవరి.
సిహెచ్. వసు ప్రభావ్యజ్యోగకర్మ

[illegible]

నెలపమునకుఁ జేయవలెను
 గదిగించును. నందనదిలఁ గవి నవ్వును
 విడువఁట తోటఁ బూర్తి
 పరిశో నుద్యులఁబాగా వచ్చి నెంతఁ.
 జవంగుల యల్లమందధాగవతా
 అందుల తోటను పెన్నుడు
 వెలదుల పదియాదవే, నిల్లనగ్రావిన్

జనవిప్లవానికి వారంలోఐదు ముందుగా శ్రీ సీతావతిగారిని విరిచి “ఎక్కడైనా సభ మేల్పాటుచేస్తావా. ఉపన్యసిస్తాను” అని అడిగారు. “నామిచ్చి” సంపాదకులు గూడవల్లి రామకృష్ణగారి కోర్కెపట్టి శ్రీ సీతావతిగారు సభ విర్రాటు చేశారు. “సీతలొద్దో బాధనుకూడా మరచిపోయి నాకి సభలో రామమూర్తిగారు తమ హృదయము

[మిగతా 6 వ కాలంలో]

పూరణ

వలలో నుయ్యాల బాగవచ్చిరి నెలకల్.
విద్వాన్ రచనర్ల వెంకటప్పయ్య
తొలినాటి వలపం జేతలు
అప్పుడును నిండుతయ నలరే పొంగన్
వలలోని బింబుల వడ
వలలో నుయ్యాల బాగవదిరి నెలకల్
ముదురుది వెంకట రంగ
అల వేయింపు బంతుల
తంపునలు రాలి వడగ తన్నెడరనగా
తెలువములు గుఱత మై ది
వలలో ఉయ్యాల బాగవచ్చిరి నెలకల్.
యన్. వి. వి. ప్రసాద్
తెలతెల వాడెవతలో
గిలంత చుట్టలు దురిమి తల్లియాయచున్
శిలంత వచ్చుచు యాత
వలలో నుయ్యాలబాగవచ్చిరి నెలకల్.
అరిపిరాల వేరకల సోమాచార్యులు
అల కలువనల తన్నెలు.
నలరుం కొంపములలో నెలకల విరి దో
టల యావల, ధూకుల క్రే
వలలో ఉయ్యాలబాగ వచ్చిరి నెలకల్.
పై. తో
తెలుగులఁ బ్రహ్మను లర్చనఁ
దెలియంగా లేపి నెలక తెలుతక్కఁ గనన్
పొలొడు వలకన్ మనకుల
వలలో ఉయ్యాల బాగ వచ్చిరి నెలకల్

చిలుకూరి రామభద్రశాస్త్రి
పచ్చే వారం :
క్రొత్త సమస్య
“తులలో నుండిరి పీఠనరులు
మహోత్తుంగ ప్రభావాన్నితరే

వెంకమ్మ పెద్దకూతురు. తండ్రి
అగ్నిహోత్రపదాస్థుడబ్బకకూర్చు
ఫలితంగా అభయ, కుభం తెలియని వయస్సు

పదాలెదు. గిరిశంలాది యువకుడు ఎ
వని ఎక్కువై యిద్దరూ, ఎన్ని శృంగం
కడతా చెప్పినా, ఎన్ని శృంగార కేసు
చేసినా, అమ్మ మున్నగువ కలింపవేయదు
పోయేదు. బుద్ధుమ్మ ఎన్నడూ తన భర్త
మ్మను అనవశమైన పూహలతో, అలోన
లతో కలవనందుచుకొక, పున్నదానితో
శత్రువై పొందుదు. జీవించిపోగిరి శ
వాలు వదిలింది. బుద్ధుమ్మ ఎన్నలాం
నుచిది. కనుకనే గిరిశం అంపదినాదుమా

అలాటి బుద్ధులకు గిరిశంకరేంద్రుని
దండే న్యనుభూతును అపేక్షించరాదు. గిరి
మాటలకి పరపక్షముయ్యా కాదు. అం

మించడం జరిగినది. వేసవికాలే బుచ్చప్ప
భవస్వప్తుడు దూడవాణికి పూనుకుంటూన్నా
నాటి నమజులలో బాల్ల వివాహలేమీ
సంపద దురాచారానికి జరిగిందే, తీవ్రవాదాన్ని
ఎండిన మోదరాలూ తీవ్రవాద, శ్రీనవాజుల
పండ్లను తిని జలవంశం గాం పు కు
హస్త్యం నవోద్భవతో, బుచ్చప్పగ ప్రతి
కున్ను తెలిచి అనాగినులకు ప్రతిబాహు
బుచ్చప్ప.

మీ నా డి

మీనాటి యజ్ఞావధాన్య కూతురు. ఈమె
బుచ్చప్పకూ పరిచయములే వైద్యమీమిలే
కాదు, యెద్దటి బుచ్చప్ప నువ్వూ అలా
మైనవి.

మీనాటి బుచ్చప్పవలె పా అమా యుకుడు
కాదు, ఏమిగా పెరిగిన వయస్సుకొని
కామదానవంతుకూ వివేకంగా పె
కుంది, తన కామవృద్ధున తిచ్చివృద్ధు
రామవృద్ధులతో ఆకమ నంబంబం
తిచ్చింపకొంటుంది. శుద్ధికి ఈ నం
తెలి నీ కాదు ఏమీ చెయ్యలేక ని
కెరి, అమా నంబంబం వం గా
చెయ్యలేక తెలుస్తుంది.

మీనాటి నీతి తప్ప ప్రవర్తననే నన్ను
కాశాశ్చర్యోద్రేకాశ్చర్యోద్రేకాశ్చర్యం
వస్తువులు పెట్టి, అశివోద్రేకం
తీవ్రతగల రసాను కూతులను అనుభవ
శుద్ధి తీజునను నాగులం చేసుకు
నాగులం చేసుకు

కుంటుంది. యెడటి వంతులు తనను విడిచి, మోస పుచ్చినా, ఎన్నడూ అపద్యోగించలేదు. అతనిపై తాను కట్టిన ప్రేమసాధారణ నన్నడూ కూలద్రోసుకోలేదు. అతనిపై ఆకలిను ఏనాడూ విరాగదీసలేదు.

"కంటె" కోసం మధురవాణిచే ఎన్నడూ నంది వెళ్ళగొట్టినదీన వంతులు మీన

“కన్యాశుల్కం” లో స్త్రీ పాత్రలు

రచన
వి.ఎస్. రామారావు
 కాచుకుని వున్నాడు. వాళ్ళకి వెంటనే మ
 పెళ్ళి చేసేయ్యండి" అని మహాకవి త
 చెబుతున్నాడు.

[illegible]

ప్రజాకవి
వి. గోపాల్

“ప్రజాకవి” అని పేరు గాంచిన ఆమె మొదటి వరణమే. ఆ గ్రంథమే ఆయన గొప్ప ఖ్యాతి తెచ్చిపెట్టింది. ఇది 5,00,00 ప్రతులకు పైన ఆమ్ముడయింది. 300 సా

ముద్రణ జరిగింది. గవ్వ వీడిన పోతున్న ఇద్దరి సంఖ్య
 ఐదు విస్తారు. ఆ సంఖ్యను ఇలివ్వత్తుం
 క కావచ్చుమార్లు. ఆ యిద్దరు వ్యక్తు
 ఇట్లా మార్లురు కుంటున్నారు.
 ఒకాయన ఆయన మిత్రుణ్ణి "ఏం చే
 న్నావ్" అని అడిగాడు. "నేనొక గృహ
 నిర్మిస్తున్నాను" అని జబదు చెప్పాడు రెండ
 వ్యక్తి. అందుకు మెదటి వ్యక్తి "నివ్వకట్టె
 గృహం కాదు. ఇంకా పదహారవీ నీవు

కట్టారి" అన్నారు. ఆ కట్టి సంభాషణనుండి విశ్వాక కవనం వెలువడింది.

"ఇంటిని గృహం చెయ్యాలంటే ఎం
మంది మనుష్యుల్ని అంటే చేర్చాలి"
ఎగ్గార్ గెస్ట్ ఇతివృత్తా అమ్మి సామా
ప్రజలు ప్రేమించేది. సామాన్యుల జీవి
లకు సంబంధించినట్టివి. గృహం, తల్లి
స్నేహితులు, మత విశ్వాసం, కాయక

పరిపక్వ గురించే ఆయన కవనంలో కవి అ
 వాడు. "పైకివీయి అనందించాలంటే ఎం
 దురాలన నడవాలి. ఎన్నో దుష్టతలు గడవవల
 తాయి కాకుంటే దాగి కావాలని అనుకోవ
 నీ వనివని వరులు చూసేది ప్రారంభంలో"
 అందుకేనే వనివాడు కాకుండానే యజమా
 నీ కావాలని శ్రమించాడు.
 అయితే కొందరు ఇష్టంలేనివాడు
 అయినప్పటికీ ఎప్పుడూ గుర్తించేవాడు
 గొప్ప కవిగాని శ్రీశంకర అయినప్పటికీ
 ఒక పాత్ర మీమాంసన రేగింది. అప్పు
 డేమిటా? "పలల కవిగాని శ్రీశంకర
 జీవన మహాకవి అని కొందర వ్యాపారు
 "గాప్ప గొప్ప మెప్పుకులు దూరమై

సామాన్యమున అది కొందరువారు. ఆయన హృదయ శాస్త్రాన్ని, కరుణ మైన కలాన్ని, దైనిందిన కుటుంబాన్ని మనస్సు ద్వారా క్రమమే సాహసించి తెలుసుకొనినట్లు ప్రకటించి సామాన్యమున నుంచాచియుండుటయే లేదా విషయము. ఆయన ఆయనను బట్టియున్నట్లుగా ఆయనను ఎవరోకావచ్చును. కవిత్వం ద్రాకో ఆ "సామాన్య ప్రజల హృదయాలలో మాత్రం అది చిరస్థాయి నిలిచిపోతుంది."

[illegible]

స్వీ హృదయ

కంతె దూగిని గురించి వివరాలబోక కవ
పురుషుల అకారాలకూ, ఆవసరాల
అలవాటైన సమాజంలో "శ్రీ" బానిసగ
నిలానవచ్చుచుగా. ఎంత బాహుళిక ఉపయో
గముకావు. దీని యోగనిహిత్య తెలుసుకొ
నమాట శ్రీ యాస్తున్న విద్యు అర్థము
కుంది. దిక్కులేని ఆదర్శ తన బ్రతుకుకోస
ప్రాతిపదికైన మానవి చూడాలి.

[illegible][illegible]

తెన్నె పట్టెవారైనా తమ చేయగలిగిన
సహాయస్తులతోనే రక్షించు అవకాశం
ఉంది. పేటన్నిటికీ మించి, అభ్యుదయ బా
లను తీర్చిదిద్దమన్న వక్త కోరుతున్నాటి.
వేళ్ళ అయినప్పటికీ మరుదరాటి క్రై
బిందా, ఆదర్శ సంఘం తీచిస్తుంది. తన

పంతులు

సినీలైట్ ఉత్తమ సురంగ

ఏ విషయంలోనైనా చులకనచేస్తే నష్టము. ఉదాహరణకు - రామప్పంకి తనను చులకన చేయబోతే 'వేళ్ళ అనంత చులకనా పంకురుగారూ? సానిదా మాత్రం నీతి వుండొద్దా?' అని హెచ్చరిస్తాడు.

నదం ఆమె సహాయకత్వ మిచ్చుటనకే.
మధురవాణి విన్నవూ డబ్బు కో
కక్కూర్తిపడలేదు. ఆ మాటకొస్తే
యజ్ఞయలకు ధనసహాయం చేసేది. దబ్బు
తనను కొనబోమే వాళ్ళను పోకనలేదు.
ఆమె నుంచి చాలా స్ఫూర్తి వింటాం.
పంతులులాంటి వ్యక్తులతో తనకు
ప్రధానకాదని, విజ సంసారాలను

[illegible]

శ్రీల జీవితాలని రక్షిస్తుంది. అంతేకా
న బ్రహ్మపుణ్యంబు వసిషానల సంఘ ద
వారాలకు బరి అయిపోతూ వుండే తల్లి
పోతుంది. ఇట్టి ఆమాయకలన 'కాన
దానికై తన జీవిత సర్వస్వాన్ని అర్పి
దానికే నిద్రవదిన దయామయరాలి ము
వాణి. ఆదారాల, సంప్రదాయ

సమస్యను తీర్చేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు తెలుస్తోంది. ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలపై ప్రజల అభిప్రాయం తెలుసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలపై ప్రజల అభిప్రాయం తెలుసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది.

అల్ల వల్ల
అప్పో
అభిరూ

స. శుక్రంగాను,
 బాగాను, కాంతిగాను, వుంటవి.
 పులికే ననలేదు.
 మీ బట్టలన్నిటినీ ఇంట్లో
 వున్నాకోండి.
 గనపే శుద్ధమైన నమ్మ
 హిందూత్వ లింగ్ 6

రోజూ తొడిగే దుస్ఫలు

సన్లైట్

వల్ల

ఎంత తేలుపో

ఎంత కాంటియూ

సొగసుగాను, శుభ్రంగాను,
మరియే తెల్లగాను, కాంతిగాను, వుంటవి,
మీ బట్టలను పుతికే సన్లైట్
గుణం అదే! మీ బట్టలన్నిటినీ ఇంట్లో
సన్లైట్ తో పురుక్కొండి.

సన్లైట్ ఉత్తమ సురగనిచ్చే శుద్ధమైన సబ్బు

L 324-X42 TL

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ టి

communications satellite. VOA-G-12

50

సెంటీమెంట్

నందమూరి కల్యాణ్ బాబు నాయుడు జయరామ్

కవిమి లేములు

దర్శకుడు: జి. రామినేడు సంగీతం: తిరుప్పావై నిర్మాత: విజయ లక్ష్మి

అల్లుడు...
తొమ్మర... చిత్రం.

KALYAN BABU NAIDU